

Το Απαρέμφατο

➔ **ΕΙΔΙΚΟ** ⇨ μεταφράζεται με το **ὅτι**

➔ **ΤΕΛΙΚΟ** ⇨ μεταφράζεται με το **να**

ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΡΗΜΑΤΑ

☞ **Λεκτικά:** λέγω, κρίνω, ἀγγέλλω, ὁμολογῶ, φημί, ὑπισχνούμαι, ἐπαγγέλλομαι κλπ.

☞ **δοξαστικά:** νομίζω, ὑπολαμβάνω, δοκῶ, οἶμαι, ἡγοῦμαι κλπ.

ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΡΗΜΑΤΑ

☞ **Βουλπτικά:** βούλομαι, θέλω, ἐφίεμαι, ποθῶ, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, δέομαι κλπ.

☞ **δυνητικά:** δύναμαι, οἶος τ' εἶμι κλπ.

☞ **προτρεπτικά/απαγορευτικά/αποπειρατικά/κελευστικά:** κελεύω, πειρῶμαι, κωλύω, αἰροῦμαι

☞ **ευχετικά:** εὐχομαι κλπ.

ΤΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

το υποκείμενο του ρήματος και το υποκείμενο του απαρεμφάτου
είναι το ίδιο πρόσωπο [ταὐτον πρόσωπον]

Κῦρος βούλεται δουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα

[σε περίπτωση ταυτοπροσωπίας το υποκείμενο του απαρεμφάτου δεν ξαναγράφεται,
ἀλλὰ ἐννοεῖται σε πτώση ονομαστική]

ΕΤΕΡΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

το υποκείμενο του ρήματος και το υποκείμενο του απαρεμφάτου
είναι δύο ξεχωριστά πρόσωπα [ἕτερα πρόσωπα]

Κῦρος βούλεται τοὺς Πέρσας δουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα

σε περίπτωση ετεροπροσωπίας

ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ ΤΙΘΕΤΑΙ ΣΕ ΠΤΩΣΗ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ

Ένα απαρέμφατο συντακτικά μπορεί να είναι:

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: όταν εξαρτάται από **ρήμα προσωπικό** (που δέχεται δηλαδή υποκείμενο)

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ: όταν εξαρτάται από **απρόσωπο ρήμα ή απρόσωπη έκφραση**

[όταν το απαρέμφατο εξαρτάται από απρόσωπο ρήμα ή έκφραση

{απρόσωπη σύνταξη} υπάρχει **πάντοτε ετεροπροσωπία**]

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ: όταν του απαρεμφάτου προηγείται **δεικτική αντωνυμία ουδετέρου γένους**

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

- **ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ ΜΠΑΙΝΟΥΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΕΛΛΟΝΤΑ**
[μόνη εξαίρεση τα ρήματα μέλλω και προσδοκῶ].
- Τα ρήματα ὑπισχνοῦμαι, ἐπαγγέλλομαι, ὁμνυμι, ἐλπίζω, προσδοκῶ όταν συντάσσονται με ειδικό απαρέμφατο, τότε **το απαρέμφατο μπαίνει σε χρόνο μέλλοντα**.
- **ΤΟ ΦΗΜΙ ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ.**
- Το ρ. δοκεῖ + **ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ** ⇔ **ΑΠΡΟΣΩΠΟ.**
- Το ρ. δοκῶ + **ΤΕΛΙΚΟ / ΕΙΔΙΚΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ** ⇔ **ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.**

• **ΌΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΡΟΣΩΠΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ**
[ΠΟΥ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ]
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΕΙ ΑΠΟ ΜΙΑ ΔΟΤΙΚΗ, Η ΟΠΟΙΑ ΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ ΔΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ.

ΑΠΡΟΣΩΠΑ ΡΗΜΑΤΑ

• χρή / δεῖ / πρέπει	• συμβαίνει	• φαίνεται	• λέγεται
• ἔξεστι / ἐστί / ἔνεστι	• συμφέρει	• προστέτακται	• ὁμολογείται
• μέλει	• ἔοικε	• νομίζεται	• ἀγγέλλεται
• προσήκει / ἀρμόττει	• μέτεστι μοι	• ἐνδέχεται	• ἄδεται
• δοκεῖ	• ἐγγίγνεται	• ἐγχωρεῖ	• παρεσκεύασται

ΑΠΡΟΣΩΠΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

• καιρός ἐστί	• αἰσχρόν ἐστί	• δίκαιον ἐστί	• ἀναγκαίως ἔχει
• νόμος ἐστί	• σαφές ἐστί	• χαλεπόν ἐστί	• καλῶς ἔχει
• λόγος ἐστί	• ἡδύ ἐστί	• καλόν ἐστί	• κακῶς ἔχει
• φόβος ἐστί	• ἄξιον ἐστί	• ἄπορον ἐστί	• ὀρθῶς ἔχει
• κίνδυνος ἐστί	• ράδιον ἐστί	• διδακτέον ἐστί	• ἀπόρως ἔχει
• ἀνάγκη ἐστί	• δυνατόν ἐστί	• ἀναγκαῖον ἐστί	• ραδίως ἔχει
• ὥρα ἐστί	• οἶον τ' ἐστί	• ἀγαθόν ἐστί	• δεινῶς ἔχει
• ἐλπίς ἐστί	• δήλον ἐστί	• ποιητέον ἐστί	• προσηκόντως ἔχει
• ὄνειδος ἐστί	• φανερόν ἐστί	• δεινόν ἐστί	• ἀρκούντως ἔχει
• ἔργον ἐστί	• λοιπόν ἐστ	• θαυμαστόν ἐστί	• εὖ ἔχει

ΆΣΚΗΣΗ

ΝΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ

[ΕΙΔΟΣ, ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΘΕΣΗ, ΤΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑ / ΕΤΕΡΟΠΡΟΣΩΠΙΑ]

1. Τί χρή ήμᾱς ποιεῖν;
2. Κῦρος ὑπέσχετο ἑκάστῳ ἀνδρὶ δώσειν πέντε μνᾶς. [δικαιολογήστε το χρόνο του δώσειν]
3. Οὐκ ἐσμὲν ἱκανοὶ ἅπασιν τοῖς πολεμίοις πολεμεῖν.
4. Ἐγὼ ἡγοῦμαι δικαίως ἂν ὑμᾶς αὐτῷ ὀργίζεσθαι.
5. Οἱ νέοι ἐβούλοντο Σωκράτους ἀκοῦειν.
6. Ἀναξαγόρας ἐνόμιζε τὸν ἥλιον λίθον εἶναι.
7. Ἐκέλευε τοὺς στρατιώτας ἀνοίξαι τὰς πύλας.
8. Χρὴ τὸν ἀγαθὸν θαρσεῖν.
9. Ἦγούμεθα προσήκειν ὑμῖν περὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως ποιήσασθαι πρόνοιαν.
10. Ἀγησίλαος ἦν ἱκανὸς φροντίζειν.
11. Οἱ Κύπριοι ἔλεγον κοσμοπολίται εἶναι.
12. Οἱ Πέρσαι ἠνάγκαζον τοὺς νέους τοὺς νόμους μανθάνειν.
13. Ἦγοῦμαι τὸν Φίλιππον φοβερὸν εἶναι.
14. Κῦρον λέγεται σὺν πολλοῖς δακρύοις ἀποχωρῆσαι.
15. Ἀγησίλαος ἐδόκει πατρικὸς φίλος αὐτοῖς εἶναι.
16. Ἔδοξεν αὐτοῖς ἐμπεσεῖν εἰς τὴν πατρῶαν οἰκίαν.
17. Ἐλπίς ἐστὶν αὐτοῖς φοβηθῆναι.
18. Οὐ μάντις εἰμὶ τάφανη γινῶναι.
19. Οἱ ἄρχοντες οὐκ ἤθελον ἐπιθέσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
20. Κῦρος ἔφη τὸν πατέρα ταῦτα ἀπεσταλκέναι.
21. Αἱ πόλεις ὠμωμόκεσαν ἐμμενεῖν τῇ εἰρήνῃ.
22. Πειράσομαι σὲ διδάξειν τάληθῃ.
23. Ἀστυάγης διέταξε μηδένα βάλλειν.
24. Ὁμολογεῖς περὶ ἐμὲ ἄδικος γεγενῆσθαι
25. Οἱ πλείστοι εἰώθασιν χρυσὸν ὑμῖν ἄγειν.
26. Ἀθηναῖοι Ἀλκιβιάδην ῥοντο ὑβριστὴν εἶναι.
27. Γράμματα δεῖ μαθεῖν καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
28. Δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαι.
29. Προσῃκει πάσιν ὑμῖν τιμωρεῖν.
30. Οἱ ἄριστοι ἄνδρες παρακελεύονται τοῖς πολίταις ὁμονοεῖν.
31. Ἐδέοντό μου προστάτην γενέσθαι.

